

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG VIỆT CỦA CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC Ở HUYỆN MỸ TÚ, TỈNH SÓC TRĂNG THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC

Hồ Văn Thống¹ và Nguyễn Văn Dương^{2*}

¹Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

²Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

*Tác giả liên hệ: Nguyễn Văn Dương, Email: nguyenduongmtha@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 06/12/2024; Ngày nhận chỉnh sửa: 03/01/2025; Ngày duyệt đăng: 10/01/2025

Tóm tắt

Hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành phẩm chất và năng lực ngôn ngữ cho học sinh tiểu học, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018. Bài báo phân tích thực trạng quản lý hoạt động này tại các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng. Các hạn chế chính bao gồm: nhận thức chưa đồng bộ của cán bộ quản lý và giáo viên; kế hoạch quản lý chưa toàn diện và thiếu thường xuyên; phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá chưa đổi mới hiệu quả; công tác bồi dưỡng giáo viên chưa được chú trọng; cơ sở vật chất và tài liệu hỗ trợ còn thiếu; sự phối hợp giữa nhà trường và gia đình chưa hiệu quả.

Bài báo đề xuất các biện pháp quản lý như: bồi dưỡng nâng cao nhận thức; cải tiến xây dựng kế hoạch dạy học; đổi mới tổ chức và phương pháp giảng dạy; tăng cường chỉ đạo và giám sát hoạt động dạy học; đẩy mạnh kiểm tra, đánh giá một cách khách quan. Những biện pháp này hướng đến nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Việt tại các trường tiểu học, góp phần thực hiện hiệu quả Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 và phát triển năng lực ngôn ngữ toàn diện cho học sinh.

Từ khóa: Đổi mới giáo dục, dạy tiếng Việt, huyện Mỹ Tú, phát triển năng lực, quản lý giáo dục, trường tiểu học.

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.13.04S.2024.1463>

Trích dẫn: Hồ, V. T., & Nguyễn, V. D. (2024). Biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt của các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng theo định hướng phát triển năng lực. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(04S), 239-247. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.04S.2024.1463>.

Copyright © 2024 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

**MANAGEMENT MEASURES FOR VIETNAMESE LANGUAGE
TEACHING ACTIVITIES IN PRIMARY SCHOOLS
IN MY TU DISTRICT, SOC TRANG PROVINCE,
BASED ON THE CAPACITY DEVELOPMENT APPROACH**

Ho Van Thong¹ and Nguyen Van Duong^{2*}

¹*Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

²*Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

**Corresponding author: Nguyen Van Duong, Email: nguyenduongmtha@gmail.com*

Article history

Received: 06/12/2024; Received in revised form: 03/01/2025; Accepted: 10/01/2025

Abstract

Vietnamese language teaching plays a crucial role in fostering language qualities and competencies for primary school students, aligning with the requirements of educational reform under the 2018 General Education Program. This paper analyzes the current management of these activities in primary schools in My Tu district, Soc Trang province. Key limitations include: inconsistent awareness among managers and teachers; lack of comprehensive and consistent management plans; limited innovation in teaching methods, testing, and evaluation; insufficient focus on teacher training; inadequate facilities and supporting materials; and ineffective coordination between schools and families.

The paper proposes management measures such as raising awareness, improving the development of teaching plans, innovating teaching methods and organizational practices, strengthening the direction and supervision of teaching activities, and promoting objective inspection and evaluation. These measures aim to improve Vietnamese language teaching in primary schools, contributing to the effective implementation of the 2018 General Education Program and fostering the comprehensive development of students' language competencies.

Keywords: *Education management, capacity development, educational innovation, My Tu district, primary school, Vietnamese language teaching.*

1. Đặt vấn đề

Môn Tiếng Việt là một thành tố quan trọng trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, đóng vai trò nền tảng trong việc hình thành và phát triển phẩm chất và năng lực ngôn ngữ cho học sinh. Thông qua môn học này, học sinh không chỉ phát triển kỹ năng ngôn ngữ mà còn rèn luyện tư duy logic, sáng tạo và khả năng áp dụng kiến thức vào thực tiễn. Tuy nhiên, tại các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng, việc tổ chức và quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt còn tồn tại nhiều bất cập, ảnh hưởng đáng kể đến chất lượng giáo dục và hiệu quả học tập của học sinh.

Nhiều nghiên cứu trước đây đã cung cấp cơ sở lý luận và thực tiễn quan trọng về quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực. Điển hình, nghiên cứu của Lê Hùng Cường và Lê Tấn Phát tại quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ đã phân tích thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh, chỉ ra rằng nhiều giáo viên còn hạn chế trong việc áp dụng các phương pháp dạy học mới, dẫn đến hiệu quả giảng dạy chưa cao (Lê & Lê, 2024). Tương tự, nghiên cứu của Nguyễn Văn Đệ và Hàng Thị Minh Đào tại quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh đã làm rõ các khó khăn trong việc quản lý dạy học theo định hướng phát triển năng lực ở bậc tiểu học, nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đổi mới quản lý (Nguyễn & Hàng, 2024).

Ngoài ra, nghiên cứu của Lâm Thị Hoa Huệ và Hồ Văn Thống tại thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng đã đánh giá thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán, nêu bật những bất cập trong quản lý và tổ chức giảng dạy, ảnh hưởng đến sự phát triển năng lực toán học của học sinh (Lâm & Hồ, 2024). Đặc biệt, nghiên cứu của Lê Thị Ngọc Cẩm tại huyện Lấp Vò, tỉnh Đồng Tháp đã cung cấp cái nhìn sâu sắc về quản lý hoạt động dạy học môn Ngữ văn, nhấn mạnh sự cần thiết của các biện pháp quản lý phù hợp với đặc thù địa phương (Lê, 2024).

Thêm vào đó, nghiên cứu của Trần Đại Nghĩa và Mai Thị Hồng tại thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng đã làm rõ các bất cập trong quản lý hoạt động dạy học môn Toán theo tiếp cận năng lực. Kết quả nghiên cứu cho thấy việc quản lý thiếu sự đồng bộ và hỗ trợ kịp thời từ cấp quản lý, ảnh hưởng đến việc đổi mới phương pháp dạy học (Trần & Mai, 2024). Nghiên cứu của Cao Thị Thanh Xuân và Trần Thị Hồng Thanh tại huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh, cũng đã nhấn mạnh sự hạn chế trong việc áp dụng các phương pháp giảng dạy hiện đại để phát triển năng lực toán học ở bậc trung học cơ sở (Cao & Trần, 2024). Bên cạnh đó, nghiên cứu của Nguyễn Thị Minh Chinh tại thành phố Lào Cai đã chỉ ra rằng công tác quản lý hoạt động dạy học môn Khoa học Tự nhiên còn gặp nhiều khó khăn, đặc biệt là sự thiếu chủ động trong việc xây dựng và triển khai kế hoạch giáo dục (Nguyễn, 2023).

Những nghiên cứu trên không chỉ làm rõ thực trạng và nguyên nhân hạn chế mà còn đề xuất các biện pháp cụ thể để cải thiện quản lý hoạt động dạy học tại các địa phương khác. Đây là nguồn tham khảo giá trị cho việc phân tích và đề xuất giải pháp quản lý hiệu quả hoạt động dạy học môn Tiếng Việt tại các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng.

Nghiên cứu đã tiến hành khảo sát các đối tượng gồm lãnh đạo, chuyên viên của Phòng Giáo dục và Đào tạo; Hiệu trưởng, Phó Hiệu trưởng, Tổ trưởng chuyên môn, và giáo viên tại các trường tiểu học trên địa bàn huyện Mỹ Tú, với tổng cộng 155 phiếu khảo sát được thu thập. Phiếu khảo sát sử dụng thang đo Likert 4 mức độ nhằm ghi nhận đánh giá về từng yếu tố trong công tác quản lý và tổ chức hoạt động dạy học môn Tiếng Việt. Nghiên cứu tập trung vào ba khía cạnh chính: tổ chức hoạt động dạy học môn Tiếng Việt, quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt, và các yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý. Việc phân tích chặt chẽ các khía cạnh này không chỉ giúp làm rõ thực trạng và nguyên nhân hạn chế mà còn mở ra cơ hội đề xuất các giải pháp quản lý phù hợp với đặc thù địa phương. Kết quả nghiên cứu cung cấp bức tranh tổng quan về thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt tại huyện Mỹ Tú, đồng thời góp phần xây dựng các biện pháp thực tiễn nhằm nâng cao chất lượng quản lý và hiệu quả giảng dạy, hỗ trợ thực hiện thành công mục tiêu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 và cải thiện chất lượng giáo dục tại địa phương.

2. Nội dung

2.1. Thực trạng hoạt động dạy học môn Tiếng Việt của các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng theo định hướng phát triển năng lực

2.1.1. Thực trạng nhận thức tầm quan trọng của hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Kết quả khảo sát cho thấy, nội dung “Hình thành những cơ sở ban đầu cho việc học đọc, học viết; định hướng cho việc học nghe, học nói” đạt điểm trung bình cao nhất (3,49), xếp hạng 1, thể hiện rõ vai trò nền tảng của môn học này. Trong khi đó, nội dung “Tiếng Việt sẽ dạy trẻ biết cách ứng xử phù hợp trong các mối quan hệ với người thân, với cộng đồng” có mức điểm trung bình thấp nhất (2,67), xếp hạng 4, cho thấy cần cải thiện nhận thức về lĩnh vực này.

Điểm trung bình chung đạt 3,08, phản ánh rằng đa số cán bộ quản lý (cán bộ quản lý) và giáo viên (giáo viên) nhận thức được tầm quan trọng của hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực. Tuy nhiên, vẫn cần có giải pháp để nâng cao nhận thức trong một số nội dung cụ thể.

2.1.2. Thực trạng thực hiện mục tiêu dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Khảo sát thực trạng thực hiện mục tiêu dạy học môn Tiếng Việt cho thấy, nội dung “Giúp học sinh bước đầu hình thành các năng lực chung” đạt điểm trung bình cao nhất (3,39), xếp hạng 1, là điểm mạnh cần tiếp tục phát huy. Trong khi đó, nội dung “Giúp học sinh phát triển năng lực văn học” có mức điểm trung bình thấp nhất (2,43), xếp hạng 4, phản ánh một số hạn chế trong việc phát triển năng lực này.

Điểm trung bình chung đạt 3,01, được đánh giá ở mức khá. Tuy nhiên, việc thực hiện các mục tiêu dạy học cần được cải thiện, đặc biệt trong việc phát triển năng lực văn học cho học sinh.

2.1.3. Thực trạng thực hiện nội dung, chương trình dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Việc thực hiện nội dung, chương trình dạy học môn Tiếng Việt được đánh giá cao nhất ở nội dung “Đảm bảo đúng tiến độ thực hiện chương trình” với điểm trung bình 3,34, xếp hạng 1. Nội dung “Đảm bảo tính toàn diện trong nội dung, chương trình dạy học” đạt điểm trung bình thấp nhất (2,93), xếp hạng 4, cho thấy cần cải thiện tính toàn diện trong triển khai nội dung.

Điểm trung bình chung đạt 3,15, phản ánh việc thực hiện nội dung và chương trình dạy học ở mức khá. Tuy nhiên, việc cải thiện sự toàn diện trong nội dung giảng dạy vẫn là yêu cầu cấp thiết.

2.1.4. Thực trạng thực hiện phương pháp dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Kết quả khảo sát cho thấy, “Nhóm các phương pháp dùng lời” đạt điểm trung bình cao nhất (3,27), xếp hạng 1, thể hiện mức độ sử dụng phổ biến và hiệu quả. Trong khi đó, “Nhóm các phương pháp thực hành” có điểm trung bình thấp nhất (2,86), xếp hạng 4, phản ánh sự hạn chế trong việc áp dụng các phương pháp thực hành trong giảng dạy.

Điểm trung bình chung đạt 3,09, nằm ở mức khá. Tuy nhiên, cần tập trung cải thiện việc sử dụng các phương pháp thực hành và hiện đại để nâng cao chất lượng dạy học.

2.1.5. Thực trạng thực hiện hình thức dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

“Học tập theo lớp” được đánh giá cao nhất với điểm trung bình 3,31, xếp hạng 1, cho thấy hình thức này vẫn được áp dụng phổ biến và hiệu quả. Trong khi đó, “Học tập theo nhóm” đạt

mức điểm trung bình thấp nhất (2,36), xếp hạng 4, phản ánh hạn chế trong việc tổ chức các hoạt động nhóm.

Điểm trung bình chung đạt 2,88, nằm ở mức khá. Tuy nhiên, cần đa dạng hóa và nâng cao chất lượng các hình thức học tập, đặc biệt là học tập theo nhóm.

2.1.6. Thực trạng thực hiện kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Nội dung "Chuyên từ đánh giá kiến thức, kỹ năng sang đánh giá năng lực" đạt điểm trung bình cao nhất (3,43), xếp hạng 1, là điểm mạnh trong công tác đánh giá. Trong khi đó, nội dung "Đánh giá các yêu cầu cần đạt về phẩm chất, năng lực đối với học sinh" có mức điểm trung bình thấp nhất (2,99), xếp hạng 4, phản ánh sự hạn chế trong việc đánh giá năng lực toàn diện.

Điểm trung bình chung đạt 3,22, nằm ở mức khá. Tuy nhiên, việc đổi mới kiểm tra, đánh giá vẫn cần được chú trọng để đảm bảo phù hợp với định hướng phát triển năng lực.

Tóm lại, thực trạng hoạt động dạy học môn Tiếng Việt tại các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng, cho thấy nhiều điểm mạnh, đặc biệt trong việc hình thành năng lực chung và đảm bảo tiến độ thực hiện chương trình. Tuy nhiên, vẫn còn một số hạn chế, đặc biệt trong việc phát triển năng lực chuyên biệt, áp dụng phương pháp thực hành, hình thức học tập nhóm, và kiểm tra đánh giá toàn diện. Đây là cơ sở để đề xuất các biện pháp quản lý phù hợp, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực.

2.2. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt của các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng theo định hướng phát triển năng lực

2.2.1. Thực trạng lập kế hoạch hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Kết quả khảo sát cho thấy, nội dung "Xác định mục tiêu, yêu cầu của hoạt động dạy học môn Tiếng Việt" đạt điểm trung bình cao nhất (3,39), xếp hạng 1, phản ánh sự quan tâm và chú trọng của nhà trường trong việc định hướng rõ ràng mục tiêu giảng dạy. Trong khi đó, nội dung "Xác định nguồn lực cần huy động tổ chức hoạt động dạy học môn Tiếng Việt" đạt điểm trung bình thấp nhất (2,43), xếp hạng 4, cho thấy hạn chế trong việc huy động và sử dụng các nguồn lực hỗ trợ hoạt động dạy học.

Điểm trung bình chung là 2,98, nằm ở mức khá. Tuy nhiên, để nâng cao hiệu quả lập kế hoạch, cần có các giải pháp cụ thể nhằm cải thiện việc xác định và khai thác nguồn lực tổ chức hoạt động dạy học.

2.2.2. Thực trạng tổ chức hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Khảo sát cho thấy, nội dung "Thảo luận mục tiêu, yêu cầu, nội dung, hình thức, biện pháp thực hiện kế hoạch dạy học môn Tiếng Việt" đạt điểm trung bình cao nhất (3,32), xếp hạng 1, cho thấy sự đồng thuận và phối hợp tốt trong việc xây dựng kế hoạch tổ chức dạy học. Trong khi đó, nội dung "Kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện kế hoạch dạy học của giáo viên" đạt điểm trung bình thấp nhất (2,36), xếp hạng 4, phản ánh sự hạn chế trong việc giám sát và thúc đẩy thực hiện kế hoạch.

Điểm trung bình chung đạt 2,90, được đánh giá ở mức khá. Tuy nhiên, việc tăng cường kiểm tra và hỗ trợ giáo viên là điều cần thiết để nâng cao chất lượng tổ chức hoạt động dạy học.

2.2.3. Thực trạng chỉ đạo hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Nội dung "Chỉ đạo tổ chuyên môn, giáo viên nghiên cứu nội dung chương trình, xây dựng kế hoạch hoạt động dạy học môn Tiếng Việt" đạt điểm trung bình cao nhất (3,43), xếp hạng 1, phản ánh vai trò tích cực của cán bộ quản lý trong việc định hướng và hỗ trợ chuyên môn. Trong

khi đó, nội dung "Chỉ đạo giáo viên đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học môn Tiếng Việt" đạt điểm trung bình thấp nhất (2,99), xếp hạng 4, cho thấy sự hạn chế trong khâu đổi mới phương pháp giảng dạy.

Điểm trung bình chung đạt 3,22, được đánh giá ở mức khá. Để nâng cao chất lượng chỉ đạo, cần chú trọng hỗ trợ giáo viên trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy và tổ chức hoạt động dạy học phù hợp.

2.2.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực

Nội dung "Kiểm tra việc thiết kế và tổ chức bài học theo hướng phát triển năng lực học sinh" đạt điểm trung bình cao nhất (3,34), xếp hạng 1, thể hiện sự chú trọng của cán bộ quản lý trong đảm bảo chất lượng bài giảng. Trong khi đó, nội dung "Kiểm tra giáo viên sử dụng đa dạng các hình thức đánh giá kết quả giáo dục của học sinh" đạt điểm trung bình thấp nhất (2,74), xếp hạng 4, phản ánh sự hạn chế trong việc triển khai các hình thức đánh giá đa dạng.

Điểm trung bình chung đạt 2,90, được đánh giá ở mức khá. Tuy nhiên, cần tập trung cải thiện việc kiểm tra và hỗ trợ giáo viên áp dụng các hình thức đánh giá đa dạng, nhằm nâng cao chất lượng đánh giá và đáp ứng tốt hơn yêu cầu phát triển năng lực học sinh.

Tóm lại, thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt ở các trường tiểu học huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng theo định hướng phát triển năng lực cho thấy nhiều điểm mạnh, đặc biệt trong việc lập kế hoạch và chỉ đạo hoạt động dạy học. Tuy nhiên, các hạn chế trong huy động nguồn lực, kiểm tra giám sát, và đổi mới phương pháp dạy học vẫn còn tồn tại. Việc nâng cao hiệu quả quản lý đòi hỏi các giải pháp cụ thể, phù hợp để cải thiện các khâu yếu, đồng thời phát huy những điểm mạnh hiện có, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực, đáp ứng yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

2.3. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt của các trường tiểu học huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng theo định hướng phát triển năng lực học sinh

2.3.1. Yếu tố khách quan

Kết quả khảo sát các yếu tố khách quan cho thấy, nội dung "Xu thế đổi mới và hội nhập quốc tế trong giáo dục" đạt điểm trung bình cao nhất (3,32), xếp hạng 1. Điều này phản ánh rằng các xu thế toàn cầu về đổi mới giáo dục đang có tác động mạnh mẽ đến việc quản lý và tổ chức hoạt động dạy học môn Tiếng Việt tại địa phương. Yếu tố "Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ hoạt động dạy học" đạt điểm trung bình 3,29, xếp hạng 2, cho thấy tầm quan trọng của cơ sở vật chất trong việc hỗ trợ hiệu quả quá trình giảng dạy. Trong khi đó, yếu tố "Gia đình, cộng đồng xã hội" có điểm trung bình thấp nhất (2,81), xếp hạng 3, cho thấy sự hỗ trợ từ gia đình và cộng đồng chưa thực sự đóng góp mạnh mẽ vào việc quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt.

Điểm trung bình chung của các yếu tố khách quan là 3,14, nằm ở mức ảnh hưởng khá cao. Tuy nhiên, để quản lý hoạt động dạy học hiệu quả hơn, cần có các biện pháp khuyến khích sự tham gia tích cực hơn của gia đình và cộng đồng xã hội vào quá trình giáo dục.

2.3.2. Yếu tố chủ quan

Về các yếu tố chủ quan, nội dung "Năng lực dạy học của giáo viên" được đánh giá cao nhất với điểm trung bình 3,34, xếp hạng 1, khẳng định vai trò quyết định của giáo viên trong việc nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Việt. Yếu tố "Phẩm chất, năng lực của hiệu trưởng" đạt điểm trung bình 3,29, xếp hạng 2, cho thấy vai trò lãnh đạo và quản lý của hiệu trưởng cũng ảnh hưởng đáng kể đến hiệu quả hoạt động giảng dạy. Trong khi đó, nội dung "Nội dung, Chương trình Giáo dục phổ thông 2018" có điểm trung bình thấp nhất (2,68), xếp hạng 3, phản

ánh rằng chương trình giảng dạy hiện hành chưa thực sự phù hợp hoặc chưa đáp ứng đủ các yêu cầu của quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực.

Điểm trung bình chung của các yếu tố chủ quan là 3,10, được đánh giá ở mức ảnh hưởng khá cao. Tuy nhiên, cần có các biện pháp nâng cao hiệu quả áp dụng Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 để hỗ trợ tốt hơn cho việc quản lý và giảng dạy.

Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt tại các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng, cho thấy cả các yếu tố khách quan và chủ quan đều có vai trò quan trọng. Về yếu tố khách quan, xu thế đổi mới và hội nhập quốc tế trong giáo dục được đánh giá là có ảnh hưởng lớn nhất, trong khi sự tham gia của gia đình và cộng đồng cần được chú trọng hơn. Về yếu tố chủ quan, năng lực dạy học của giáo viên và phẩm chất lãnh đạo của hiệu trưởng có tác động tích cực, tuy nhiên, nội dung chương trình Giáo dục phổ thông 2018 cần được điều chỉnh và cải tiến để phù hợp hơn với yêu cầu thực tiễn. Kết quả này là cơ sở để đề xuất các giải pháp phù hợp, nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

2.4. Đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt của các trường tiểu học ở huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng theo định hướng phát triển năng lực

2.4.1. Bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý và giáo viên về tầm quan trọng của quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt

Mục tiêu của biện pháp: Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý và giáo viên về vai trò, ý nghĩa của quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt theo định hướng phát triển năng lực, từ đó cải thiện tư duy và kỹ năng quản lý, giảng dạy.

Nội dung của biện pháp: Tổ chức các lớp tập huấn, hội thảo chuyên đề để giới thiệu và làm rõ các yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018; Tuyên truyền thông qua các tài liệu hướng dẫn, nội dung truyền thông nội bộ, hoặc qua các buổi sinh hoạt chuyên môn; Chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn giữa các trường trong và ngoài huyện để tạo môi trường học hỏi.

Cách thức thực hiện biện pháp: Xây dựng kế hoạch tập huấn định kỳ, phân công rõ ràng trách nhiệm giữa các tổ chức, cá nhân; Huy động chuyên gia giáo dục và lãnh đạo ngành giáo dục tham gia hỗ trợ, hướng dẫn; Đánh giá hiệu quả sau mỗi chương trình bồi dưỡng, thông qua khảo sát ý kiến cán bộ quản lý và giáo viên.

2.4.2. Cải tiến xây dựng kế hoạch hoạt động dạy học môn Tiếng Việt

Mục tiêu của biện pháp: Nâng cao chất lượng và tính thực tiễn trong việc lập kế hoạch hoạt động dạy học môn Tiếng Việt, đảm bảo phù hợp với định hướng phát triển năng lực học sinh.

Nội dung của biện pháp: Định hướng rõ mục tiêu, yêu cầu, phương pháp, nội dung và nguồn lực cần thiết trong kế hoạch; Thực hiện kế hoạch chi tiết từ cấp tổ chuyên môn đến từng giáo viên; Tích hợp các nội dung đổi mới dạy học, phù hợp với thực tế địa phương và năng lực học sinh.

Cách thức thực hiện biện pháp: Tổ chức hướng dẫn lập kế hoạch chi tiết cho các tổ trường chuyên môn và giáo viên chủ nhiệm; Xây dựng hệ thống theo dõi, đánh giá và điều chỉnh kế hoạch linh hoạt theo từng giai đoạn; cán bộ quản lý trực tiếp kiểm tra và duyệt các kế hoạch trước khi thực hiện.

2.4.3. Đổi mới tổ chức hoạt động dạy học môn Tiếng Việt

Mục tiêu của biện pháp: Đa dạng hóa hình thức tổ chức hoạt động dạy học để khuyến khích học sinh chủ động tham gia học tập, phát triển toàn diện năng lực ngôn ngữ.

Nội dung của biện pháp: Áp dụng các mô hình dạy học tích cực như dạy học theo dự án, học tập trải nghiệm, hoặc dạy học qua câu lạc bộ; Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin

và các công cụ hỗ trợ hiện đại; Tổ chức các hoạt động ngoại khóa gắn với thực tế để tăng cường khả năng áp dụng kiến thức.

Cách thức thực hiện biện pháp: cán bộ quản lý hướng dẫn giáo viên tổ chức các hoạt động minh họa và thử nghiệm trước khi triển khai chính thức; Phối hợp với phụ huynh và cộng đồng trong việc tổ chức các hoạt động ngoài giờ học; Đầu tư cơ sở vật chất và tài liệu phù hợp để hỗ trợ các hoạt động đổi mới.

2.4.4. Tăng cường chỉ đạo đổi mới hoạt động dạy học môn Tiếng Việt

Mục tiêu của biện pháp: Đảm bảo sự lãnh đạo sát sao từ cán bộ quản lý, hỗ trợ giáo viên thực hiện đổi mới phương pháp giảng dạy và tổ chức hoạt động dạy học hiệu quả.

Nội dung của biện pháp: Định hướng cho giáo viên nghiên cứu và áp dụng phương pháp giảng dạy mới; Tăng cường kiểm soát và hỗ trợ giáo viên trong quá trình triển khai các hoạt động đổi mới; Tổ chức các buổi đánh giá, rút kinh nghiệm sau từng giai đoạn.

Cách thức thực hiện biện pháp: cán bộ quản lý thường xuyên dự giờ, kiểm tra hồ sơ giảng dạy, và góp ý trực tiếp cho giáo viên; Tổ chức các buổi thảo luận chuyên môn để giáo viên chia sẻ khó khăn và nhận được hỗ trợ; Phân công tổ trưởng chuyên môn giám sát chặt chẽ việc thực hiện kế hoạch của giáo viên.

2.4.5. Đẩy mạnh kiểm tra, đánh giá hoạt động dạy học môn Tiếng Việt

Mục tiêu của biện pháp: Đổi mới kiểm tra, đánh giá nhằm phản ánh chính xác năng lực học sinh và hiệu quả giảng dạy của giáo viên.

Nội dung của biện pháp: Chuyển từ đánh giá kiến thức, kỹ năng đơn thuần sang đánh giá năng lực học sinh; Kết hợp đánh giá thường xuyên và định kỳ, có sự tham gia của phụ huynh trong việc theo dõi tiến bộ học sinh; Xây dựng tiêu chí đánh giá cụ thể, minh bạch, phù hợp với định hướng phát triển năng lực.

Cách thức thực hiện biện pháp: Tổ chức tập huấn cho giáo viên về các phương pháp kiểm tra, đánh giá theo định hướng mới; cán bộ quản lý thực hiện kiểm tra định kỳ, theo dõi quá trình đánh giá của giáo viên, và đưa ra điều chỉnh cần thiết; Lấy ý kiến từ học sinh và phụ huynh để cải thiện phương pháp đánh giá, đảm bảo tính khách quan và hiệu quả.

Các biện pháp đề xuất tập trung vào việc cải thiện nhận thức, kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo, và kiểm tra trong quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt tại huyện Mỹ Tú. Thực hiện đồng bộ các biện pháp này không chỉ giúp khắc phục những hạn chế hiện tại mà còn nâng cao chất lượng quản lý và giảng dạy, đáp ứng mục tiêu phát triển năng lực toàn diện cho học sinh theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

3. Kết luận

Nghiên cứu về quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Việt tại các trường tiểu học huyện Mỹ Tú, tỉnh Sóc Trăng đã làm rõ thực trạng, yếu tố ảnh hưởng và đề xuất các biện pháp phù hợp theo định hướng phát triển năng lực. Thực trạng cho thấy, việc lập kế hoạch và chỉ đạo hoạt động dạy học được đánh giá khá tốt, song vẫn còn hạn chế trong tổ chức hoạt động, đổi mới phương pháp giảng dạy, kiểm tra đánh giá và huy động nguồn lực. Các yếu tố chủ quan như năng lực của giáo viên, phẩm chất lãnh đạo của hiệu trưởng, và các yếu tố khách quan như xu thế đổi mới giáo dục, cơ sở vật chất cũng ảnh hưởng lớn đến hiệu quả quản lý.

Trên cơ sở đó, nghiên cứu đã đề xuất năm biện pháp quản lý cụ thể: bồi dưỡng nhận thức cho cán bộ quản lý và giáo viên; cải tiến xây dựng kế hoạch dạy học; đổi mới tổ chức hoạt động; tăng cường chỉ đạo đổi mới và đẩy mạnh kiểm tra, đánh giá. Những biện pháp này tập trung vào khắc phục hạn chế, phát huy thế mạnh, hướng đến việc nâng cao chất lượng quản lý và giảng dạy môn Tiếng Việt, đáp ứng yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Nghiên cứu không chỉ cung cấp cơ sở khoa học và thực tiễn để cải thiện quản lý dạy học môn Tiếng Việt tại địa phương, mà còn nhấn mạnh vai trò phối hợp giữa cán bộ quản lý, giáo viên, phụ huynh và các cơ quan quản lý giáo dục. Các giải pháp đề xuất nhằm thúc đẩy phát triển năng lực toàn diện của học sinh, đồng thời nâng cao chất lượng giáo dục tiểu học, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- Cao, T. T. X., & Trần, T. H. T. (2024). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán tại các trường trung học cơ sở huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp Chí Giáo dục*, 23(đặc biệt 10), 284-289. Truy vấn từ <https://tcgd.tapchigiaoduc.edu.vn/index.php/tapchi/article/view/1333>.
- Lâm, T. H. H., & Hồ, V. T. (2024). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán ở các trường tiểu học tại thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(01S), 92-101. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.01S.2024.1304>.
- Lê, H. C., & Lê, T. P. (2025). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo định hướng phát triển năng lực học sinh các trường trung học cơ sở quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(04S), 27-39. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.04S.2024.1444>.
- Lê, T. N. C. (2024). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn ngữ văn ở các trường trung học phổ thông huyện Lấp Vò, tỉnh Đồng Tháp theo hướng phát triển năng lực người học. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(01S), 239-249. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.01S.2024.1317>.
- Nguyễn, C. (2023). Management of teaching activities of natural science in educational innovation science in Lao Cai City, Lao Cai Province. *Scientific Journal of Tan Trao University*, 9(2). <https://doi.org/10.51453/2354-1431/2023/915>.
- Nguyễn, V. Đ., & Hàng, T. M. Đ. (2024). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực cho học sinh các trường tiểu học ở quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(03S), 212-222. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.03S.2024.1420>.